

UDK 930.25(497.4:4)

Prejeto: 24. 11. 2003

Sodelovanje arhivskih služb v Evropski uniji

NATALIJA GLAŽAR

mag., svetovalka direktorja, Arhiv Republike Slovenije, Zvezdarska 1, SI-1000 Ljubljana

IZVLEČEK

Resolucija Sveta EU z dne 6. maja 2003 o arhivih držav članic je najpomembnejši dokument v zadnjih desetih letih na področju sodelovanja arhivov v Evropski uniji. Na podlagi tega dokumenta se je začel projekt izdaje nove verzije publikacije, imenovane Črna knjiga ("Black book"), ki bo dala pregled stanja arhivov v Evropski uniji in usmeritve za nadaljnje sodelovanje. Prva izdaja publikacije Črne knjige (z naslovom "Arhivi v Evropski uniji. Poročilo skupine strokovnjakov o sodelovanju arhivov") je izšla v letu 1994 pod pokroviteljstvom Evropske komisije.

KLJUČNE BESEDE: arhivi, Evropska unija, Črna knjiga, arhivska zakonodaja

ABSTRACT

PARTICIPATION OF THE ARCHIVES IN THE EUROPEAN UNION

The Council Resolution of 6th May 2003 on the member states archives is the most important document concerning the cooperation between archives in Europe in the last ten years. On the basis of this document, the project of updating the publication called "The Black Book" was initiated. The Black Book gives an overview of the archive situation in the European Union and provides incentives for further cooperation. It was first published in 1994 by the European Commission, under the title "Archives in the European Union, Report by a group of experts on the cooperation of archives".

KEY WORDS: archives, European Union, Black Book, archive legislation

V času, ko se Slovenija pridružuje polnopravnemu članstvu EU, pa tudi zadnja leta v njenem pripravljalnem obdobju so postali zelo aktualni številni dokumenti Evropske skupnosti, ki posegajo tudi na arhivsko strokovno področje. Številni izmed njih, ki so sestavni del celotnega pravnega reda EU (*acquis communautaire*), se sicer ne navezujejo izključno na arhivsko področje, pač pa delno posegajo v arhivski sektor,¹ zaradi posameznih specifičnih področij arhivske dejavnosti. Namen tega prispevka ni predstaviti pregleda in analize dokumentov Evropske unije, ker bo to pripravljeno v eni prihodnjih števil,

pač pa prikazati zadnje aktualne dejavnosti, ki potekajo v prostoru Evropske unije in temeljijo na nekaterih najpomembnejših dokumentih.

Prva Resolucija Sveta EU in prva izdaja Črne knjige

Na mednarodnem področju nastajajo pobude in oblike za sodelovanje med arhivskimi službami različnih držav. Tako je v okviru Evropske unije že v letu 1991 nastala pobuda za sodelovanje v arhivskem sektorju držav članic. Prva resolucija, ki je zadevala to področje, je bila "Resolucija Sveta in ministrov kulture o dogovoru, ki zadeva arhive, na srečanju Sveta 14. novembra 1991" ("Resolution of the Council and the Ministers of Culture, meeting within the Council of 14 November 1991 on arrangements concerning archives").² Osrednji namen resolucije je bil dati legalno podlago ter vzbuditi raziskavo o stanju in možnih poteh večjega sodelovanja na področju arhivske

¹ Direktiva o pravni zaščiti zbirk podatkov (11. 3. 1996), Direktiva o harmonizaciji določenih vidikov avtorskih in sorodnih pravic v informacijski družbi (22. 5. 2001), Direktiva o ponovni uporabi in komercialni uporabi javnih dokumentov (predlog, 5. 6. 2002), Uredba o javnem dostopu do dokumentov Evropskega parlamenta, Sveta in Komisije (30. 5. 2001), Priporočilo za dostop do javnih arhivov (osnutek), Resolucija Sveta o zaščiti jutrišnjega spomina – zaščiti digitalnih vsebin za prihodnje generacije (25. 6. 2002), Uredba Sveta o izvozu kulturnih dobrin (3911/1992).

² Uradni list Evropske skupnosti, No. C 314, 05/12/1991.

politike in prakse med državami članicami Evropske unije. Imenovana skupina strokovnjakov iz vseh držav članic pa naj bi pripravila poročilo o stanju in možnostih sodelovanja nacionalnih arhivskih služb držav članic EU ter njihovo sodelovanje na ravni Evropske skupnosti. Poročilo v obliki publikacije je pripravilo osemindvajset nacionalnih arhivskih strokovnjakov iz dvanajstih držav, v sodelovanju s predstavniki Evropske komisije in drugih institucij EU.³ Publikacija je izdal generalni sekretariat Evropske komisije v letu 1994 z naslovom **"Arhivi v Evropski uniji. Poročilo skupine strokovnjakov o sodelovanju arhivov"** ("Archives in the European Union. Report of the Group of Experts on the Coordination of Archives"), v praksi pa je imenovana tudi kot **Črna knjiga** ("Black Book"). Publikacija je v dveh poglavjih zajela:

a) v letu 1994 obstoječo organizacijo arhivskih služb v tedaj dvanajstih državah članicah EU,⁴

b) arhivska področja, na katerih sta mogoča koordinacija in sodelovanje.

Zadnje poglavje zajema deset področij, ki so jih v začetku devetdesetih let označili kot odločilna za medarhivsko sodelovanje. Ta pa so: upravljanje z zapisi, valorizacija in izločanje, materialno varstvo arhivskega gradiva, praktični pogoji dostopa do arhivskega gradiva, nacionalna zakonodaja in dostop do arhivskega gradiva, upravljanje in hramba računalniškega arhivskega gradiva, izmenjava arhivskih informacij in računalniških povezav med državami članicami, usposabljanje arhivistov in priznavanje diplom, zasebno arhivsko gradivo, arhivsko gradivo Skupnosti ter Skupnost in arhivsko gradivo v Evropi. Publikacija je bila objavljena v enajstih uradnih jezikih. Kljub skokovitemu razvoju arhivske stroke za nekatera poglavja Črne knjige velja, da še vedno pomenijo uporabna strokovna priporočila in usmeritve. To velja tudi za priporočila za zasebno arhivsko gradivo in za razvijanje sodelovanja med javno arhivsko službo in zasebniki. Med priporočili predlagajo⁵:

a) povečati število inventarjev o obstoječem zasebnem arhivskem gradivu v različnih državah članicah;

b) čim bolj širiti informacije o tistem zasebnem gradivu, ki ima pomen za nacionalno zgodovino, če je mogoče z uporabo računalniških omrežij;

c) vzpostaviti ali razviti sistem izmenjave z mikrofilmi dokumentov, ki so lahko pomembni tudi za zgodovino drugih dežel in ne smotistih, v katerih se gradivo hrani;

d) vzpostaviti politiko davčnih olajšav, zato da se prepreči izginjanje ali neupravičeno gibanje zasebnega arhivskega gradiva;

e) zagotoviti sistem, ki sankcionira kršitev standardov o gibanju arhivskega gradiva v Evropi;

f) vzpodbujati aktivnosti vrednotenja, ki se navezujejo na zasebno dokumentarno dediščino, zato da se lastnike ozavešči o potrebi primerne zaščite in varovanja te dediščine;

g) vzpodbuditi vse oblike sodelovanja med nacionalnimi arhivi in raziskovalnimi združenji ter centri, ki lahko vodijo k aktivnosti varovanja in vrednotenja zasebne arhivske dediščine.

Zelo pregledno in še vedno aktualno je tudi poglavje o urejenosti javne arhivske službe takratnih držav članic EU⁶ "Sedanja organizacija arhivov držav članic" (The Present Organisation of Archives in the Member States),⁷ z opisom njihovih pristojnosti, pripadnosti nadrejenim državnim strukturam ter urejenosti arhivov regionalnih in lokalnih skupnosti. Nacionalne arhivske zakonodaje in predvsem njihova določila za dostop so opisani v poglavju "Nacionalna zakonodaja in dostop do arhivskega gradiva" ("National Legislation and Access to Archives").⁸ Poglavji, ki obravnavata upravljanje in hrambo digitalnih arhivov ter izmenjavo arhivskih informacij prek računalniških povezav, sta bili pisani v pogojih razvoja v začetku devetdesetih let, zato sta z današnjega vidika nekoliko zastareli. Vsekakor pa pomenita začetek ekspresivnega razvoja izmenjave praks in pisanja priporočil za hrambo digitalnih arhivov, ki je ravno pod pokroviteljstvom Evropske komisije doživel v naslednjih letih izjemen razmah. Poglavje o materialnem varstvu ("The material preservation of archives") je kljub razvoju specializacij na posebnih področjih še vedno aktualno, ker je zagotavljanje osnovnih materialnih pogojev, skupaj z ustreznimi gradbenimi investicijami, še vedno pogoj za kakovostno izvajanje številnih mednarodnih priporočil. Kljub vsemu opisanemu je v splošnem arhivski sektor doživel toliko sprememb in strokovnega napredka, da je v letu 2001 nastala potreba po izdaji druge različice Črne knjige, o čemer nekoliko pozneje.

Po objavi Črne knjige so kot pozitivni odmev na dogajanje v letu 1994 sledili **"Sklepi Sveta iz 17. junija 1994, ki zadevajo večje sodelovanje na področju arhivov"** (Council conclusions of 17 June 1994 concerning greater co-operation

³ Evropskega univerzitetnega inštituta v Firencah (IUEF), Centralnega arhiva Sveta, Evropskega parlamenta, Evropskega računskega sodišča, Ekonomskega in socialnega odbora ter Službe za publikacije (Archives in the European Union, 1994, str. 100-101).

⁴ V obdobju priprave publikacije še niso bile članice Avstrija, Finska in Švedska. Te so pristopne pogodbe podpisale v letu 1994 in postale članice leta 1995.

⁵ Archives in the European Union, 1994, str. 73.

⁶ Belgija, Danska, Nemčija, Grčija, Španija, Francija, Irska, Italija, Luksemburg, Nizozemska, Portugalska, Združeno kraljestvo.

⁷ Archives in the European Union, 1994, str. 3-10.

⁸ Archives in the European Union, 1994, str. 32-44.

in the field of archives").⁹ Sklepi sveta določajo tudi vzpodbujanje: a) izmenjave študentov in arhivistov pri strokovnem usposabljanju prek akcijskih programov Skupnosti, b) priprave publikacij in pripomočkov v uradnih jezikih Skupnosti (kot rezultati raziskav in tehničnih pripomočkov za varstvo in restavriranje arhivskega gradiva) ter c) uporabo različnih tehnologij pri objavi informacij o arhivskem gradivu. Med sklepi Sveta je bilo tudi določilo o organiziranju multidisciplinarnih forumov, posvečenih problematiki strojno berljivih zapisov, kar je privedlo do organizacije treh Forumov DLM.¹⁰ Opisana Resolucija Sveta in ministrov kulture iz leta 1991 in Sklepi Sveta iz leta 1994 sta še vedno v veljavi in pričakujem, da bosta oba dokumenta v prihodnjih letih tudi dobila uradni slovenski prevod in bosta na ta način sestavni del celotnega korpusa Evropske zakonodaje v slovenskem prevodu.¹¹ Oblike sodelovanja, ki so se razvile v naslednjih skoraj desetih letih, pa so na temelju Resolucije, Črne knjige in Sklepov Sveta celo presegle okvir same Evropske unije, saj so bile v koordinativne dejavnosti, kot je na primer Forum DLM, vključene in vabljeni tudi druge države-nečlanice, in so se posamezne dejavnosti razširile po vsej Evropi (na primer razširjenost publikacij INSAR).

Resolucija Sveta EU kot temelj sodelovanja arhivov v Evropski uniji

Potreba po novih oblikah sodelovanja, napredek arhivske stroke na številnih področjih, pa tudi novo članstvo držav EU, skupaj s pričakovanimi desetimi državami pristopnicami v letu 2004 so povzročili željo in nujnost za pripravo novega poročila o arhivih oziroma za novo izdajo Črne knjige. Ob prvih predlogih v letu 2001 pri sprejetju Lundske/Bruseljske resolucije nacionalnih arhivistov¹² je bil koncept zasnove Črne knjige omejen na opis takratnih petnajstih držav članic EU. Ker pa se je sprejem resolucije Sveta

EU, ki je bila potrebna za pripravo nove različice Črne knjige precej zavlekel¹³ in je bila Resolucija sprejeta šele v letu 2003, v obdobju grškega predsedovanja EU, se je s časovnim zamikom približal tudi datum sprejetja novih desetih članic EU. S to novo okoliščino se je interes Evropske komisije, ki je izdajateljica te publikacije, glede poročila o arhivskem sektorju razširil tudi na vključitev pridruženih članic, oziroma se tudi sam izid knjige pričakuje do sredine junija 2004, to je po sprejetju novih članic v EU.¹⁴

Resolucija Sveta 6. maja 2003 o arhivih držav članic ("Council Resolution of 6 May 2003 on archives in the Member States"),¹⁵ sprejeta v obdobju grškega predsedovanja EU, je temeljna listina in podlaga za sodelovanje v arhivskem sektorju v Evropski uniji. Resolucija je bila resda potrebna za začetek projekta Črne knjige, vendar pa je sama vsebina resolucije dosti širša in daje temelj za vse oblike sodelovanja na različnih področjih arhivskega sektorja. Resolucija je prevedena in objavljena v enajstih uradnih jezikih EU. Opisala bom njene najpomembnejše vsebinske poudarke. Resolucija, sklicujoč se na Resolucijo iz leta 1991, Sklepe Sveta iz 1994 in Poročilo strokovnjakov o arhivih iz leta 1994, vabi Evropsko komisijo, da imenuje skupino strokovnjakov držav članic in pridruženih članic za pripravo nove različice Črne knjige. Vsebinsko v petih točkah postavlja zahteve, ki naj bi jih poročilo zajelo:

- opis stanja javnih arhivov;
- opis posledic razvoja, ki je rezultat zadnjih let na področju arhivov, skupaj z novimi tehnologijami;
- vzpodbujanje konkretnih dejavnosti:
- a) pospeševanje ustreznih ukrepov za preprečevanje škode v arhivih v naravnih katastrofah, kot so poplave, ter restavriranje takih dokumentov in arhivskega gradiva,
- b) krepitev vseevropskega sodelovanja na področju avtentičnosti, dolgoročne hrambe in razpoložljivosti elektronskih dokumentov in arhivskega gradiva,
- doseganje koordinacije, izmenjave informacij in prakse med arhivskimi službami;
- raziskava možnosti nadaljnje integracije omenjenih skupine strokovnjakov z drugimi odločilnimi aktivnostmi na tem področju na evropski ravni, še posebno Akcijski načrt e-Evropa.

⁹ Uradni list Evropske unije, C 235, 23/08/1994.

¹⁰ Več o tem Hans Hofmann: "Pot do boljše usklajenosti arhivskih dejavnosti v Evropski uniji: dosežki in pričakovanja", Arhivi, 2003, let. 26, št. 1, str. 33-35.

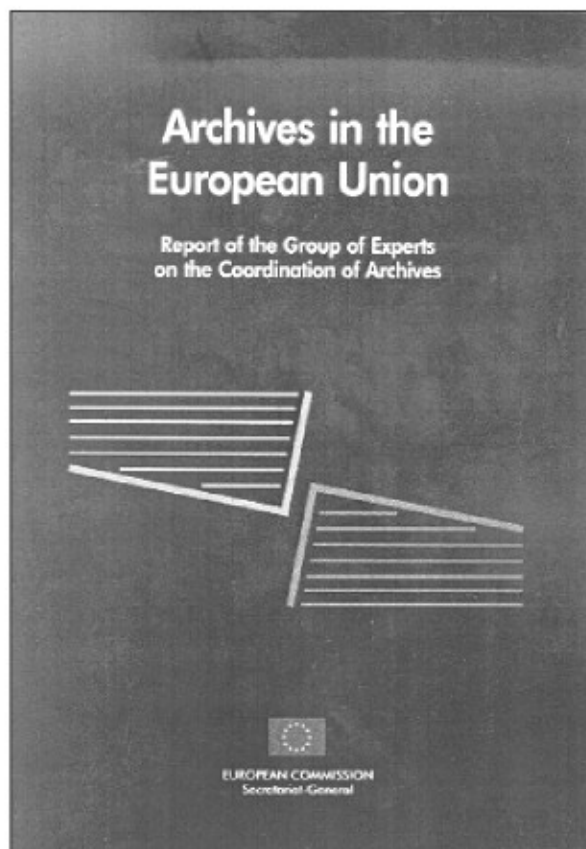
¹¹ Na spletni strani Službe Vlade za evropske zadeve si je mogoče ogledati prevode primarne zakonodaje EU (tj. temeljne zakonodaje EU, h kateri sodijo ustanovitvene pogodbe in njihove dopolnitve). Opisani dokumenti, ki se nanašajo na arhivsko področje pa sodijo k sekundarni zakonodaji. Ta je mnogo obsežnejša, zato bodo objave prevodov na spletu mogoče šele v prihodnjih letih (domnevno na spletni strani Službe Vlade za zakonodajo). <http://www.gov.si/svez/> (glej: Primarna zakonodaja Evropskih skupnosti v slovenskem jeziku).

¹² Tu gre za dve resoluciji, ki so ju sprejeli direktorji nacionalnih arhivov držav članic in pridruženih članic (EBNA – European Bureau of National Archivists) na dveh sestankih: 4. 4. 2001 v Lundu (Švedska) in 22. 11. 2001 v Bruslju. Gre za predlog Resolucije Sveta o boljši arhivski usklajenosti v Evropi.

¹³ Osutek resolucije ni bil sprejet v obdobju švedskega, belgijskega, španskega in danskega predsedovanja EU.

¹⁴ Iz tega razloga besedilo knjige ne bo več omenjalo pridruženih članic, pač pa zgolj 25 članic EU.

¹⁵ Uradni list Evropske unije, C 113/2, 13. 5. 2003 (http://www.europa.eu.int/eur-ex/en/consleg/ind/en_analytical_index_16.html, glej področje kulture ali http://www.europa.eu.int/eurlex/en/lif/reg/en_register_1640.html, glej dokument 32003G0513 (01)

Prva izdaja Črne knjige z naslovom Arhivi v Evropski uniji, ki jo je izdal Generalni sekretariat Evropske komisije v letu 1994.

Na podlagi sprejete Resolucije se je začelo delo tako pri projektu nove različice Črne knjige, kot tudi pri nadaljevanju dejavnosti Foruma DLM, to je oblikovanja posebne skupine, imenovane EEIG ("European Economic Interest Group").

Atenska deklaracija in posebna pozornost namenjena zaščiti pred naravnimi nesrečami

Značilno je, da je v letu 2003 postalo v arhivskem sektorju v Evropi izjemno aktualno področje materialnega varstva in zaščite arhivskega gradiva, še posebno v naravnih katastrofah, kot so poplave. V letu 2002 je namreč zaradi poplav precej evropskih arhivov utrpelo škodo na arhivskem gradivu (Češka,¹⁶ Nemčija); v letu 1997 pa je takšno škodo utrpela Poljska. Iz tega razloga nastajajo pobude za organiziranje arhivskih služb v Evropi, ki bi si na tak način tudi priskočile na

pomoč. Tako so direktorji nacionalnih arhivov na sestanku v Atenah 5. – 6. junija 2003 (v obdobju grškega predsedovanja EU) sprejeli "Atensko deklaracijo o varovanju arhivskega gradiva pred poškodbami v Evropi" ("Declaration on damage prevention to archives in Europe"). V petih točkah so izrazili, da je potrebno:

- v namensko zgrajenih objektih hraniti arhivsko gradivo na tak način, da se čim bolj prepreči nevarnost poplav in drugih katastrof;
- uvesti vse obstoječe tehnične ukrepe in organizacijske korake, da se prepreči ali omeji izguba ali poškodovanje arhivskega in dokumentarnega gradiva;
- pripraviti in izobraziti arhivsko osebje na področju materialnega varovanja v primeru takih naravnih nesreč v posebnih tečajih za usposabljanje, zato da se naglo in primerno ravna v teh okoliščinah;
- z uporabo svetovnega spleta vzpostaviti in posodabljanju ustrezno znanje in izkušnje strokovnjakov tega področja v celotni Evropi. Nadalje, da bi dosegli dobro prakso, nabaviti primerno opremo ter sodelovati z javnimi in specializiranimi ustanovami, ki se ukvarjajo z upravljanjem tovrstnih naravnih nesreč ter z restavriranjem poškodovanih dokumentov in arhivskega gradiva;
- poudariti potrebo po ustanovitvi "evropske povezave za predstavitve in upravljanje naravnih nesreč" ter raziskati možnost za ustanovitev koordinacijskega centra, ki bi hitro angažiral strokovnjake in specializirane osebe na tem področju.

Opisana Atenska deklaracija bo imela eno osrednjih mest tudi pri vsebinski zasnovi Črne knjige, kajti predvideva način sodelovanja in organiziranja arhivov v EU v primeru naravnih nesreč.

Nova izdaja Črne knjige – poročila o arhivih v EU

Poročilo ali nova različica Črne knjige, ki naj bi jo pripravila skupina strokovnjakov iz petindvajsetih držav, ne sme biti zgolj posodobljena različica prve izdaje te knjige v letu 1994, s trinajstimi novimi članicami EU (10 pridruženih članic in 3 zadnje pridružene članice EU: Avstrija, Švedska, Finska), pač pa mora biti odraz vsebinskega razvoja arhivske prakse in znanosti ter strateški prikaz možnih področij sodelovanja in napredka. Slovenija kot pridružena članica sodeluje pri tem projektu (Arhiv Republike Slovenije), posebej pa smo bili tudi povabljeni k delu uredniškega odbora¹⁷ Črne knjige. Projekt bo namreč

¹⁶ Iz poročila iz Češke (13. 12. 2002) je razvidno, da ni bilo poškodovano gradivo državne arhivske službe, pač pa predvsem arhivsko gradivo, ki ga hranijo druge ustanove, kot so nacionalna knjižnica, akademija znanosti, različni muzeji, inštituti, nekatera ministrstva in državni uradi. Skupno v 23 različnih ustanovah.

¹⁷ Slovenija je bila povabljen, da kot članica sodeluje v uredniškem odboru na plenarnem zasedanju vseh držav članic in prihodnjih članic za ta projekt, 14. oktobra 2003 v Bruslju. V uredniškem odboru so predstavniki arhivske službe držav: Francija, Združeno kraljestvo, Nemčija, Švedska, Belgija, Špa-

potekal z delom treh delovnih skupin: uredniškega odbora, posebne skupine (Drafting group),¹⁸ zadolžene za skupno strategijo in smernice za povečano sodelovanje arhivov v Evropi, ter skupine piscev (le da tu ne bodo avtorski prispevki za posamezna poglavja, pač pa besedila, ki jih bodo posamezni pisci prispevali k skupinskemu delu). Uredniški odbor predvideva, da naj bi knjigo izdali v treh jezikih (v angleškem, francoskem in nemškem). Namen tega uredniškega odbora je priprava uredniških pravil za pisce besedil, uredniški pregled prispelih tekstov ter uredniška priporočila, usmeritve, sugestije piscem za morebitne korekcije, zato da se besedila oblikuje v skupno celoto – objavljeno knjigo ali morda celo elektronsko različico objave. Trenutna struktura vsebine, ki se predvideva za Črno knjigo je takšna:

1. del: Organizacija arhivskega sektorja v Evropi:
 - Arhivi in evropske ustanove;
 - Javni arhivi v državah članicah;
 - Odnosi med javno upravo in arhivsko službo (vključeval naj bi tudi temo "prioritete arhivske aktivnosti in potrebni viri");
 - Zasebno arhivsko gradivo.
2. del: Dostop do arhivskega gradiva: zakonski, tehnični in strokovni vidiki:
 - Zakonodaja: Dostop do informacij in do arhivskega gradiva, Zaščita podatkov, Avtorske in sorodne pravice, Nedostopnost gradiva ("Classification"), Zelena knjiga o dostopu do informacij v javnem sektorju (vključena bo tudi tema "izvoz kulturnih dobrin");
 - Pomagala za iskanje gradiva;
 - Dostop prek spleta in nova iskalna orodja;
 - Evropski projekti povezav (skupaj s temo Akcijski načrt e-Evropa);
 - Praktični vidiki dostopa (čitalnice ipd.);
 - Valorizacija in izločanje dokumentov;
 - Upravljanje z zapisi.
3. del: Vloga arhivista:
 - Arhivist kot varuh preteklosti in spomina družbe;
 - Kulturna vloga arhivista;
 - Arhivist kot posrednik informacij in njegovo razmerje z javnostjo;
 - Vloga stroke za podporo demokracije;
 - Usposabljanje s poudarkom na prihodnjih potrebah;
 - Priznavanje diplom po vsej Evropi: kariera arhivista.

4. del: Zaščita in varovanje:

- Zgradbe (standardi);
- Ohranjanje dokumentov (tradicionalnih in na elektronskih medijih), tu naj bi bila vključena tudi tema "kraja arhivskih dokumentov in koordinacija zaščite";
- Avtentičnost elektronskih dokumentov.

5. del: Prihodnje usmeritve (dejavnosti predvidene v Resoluciji Sveta EU z dne 6. maja 2003).

6. del: Sklepi.

7. del: Priloge.

Med predlogi za vsebinsko dopolnitev strukture so bili: a) tematika o standardih, pripravljena kot poseben prispevek (s poudarkom na standardih o pisarniškem poslovanju) ali kot navedba povezav v prilogah; b) področje filmskega in kinotečnega gradiva kot poseben prispevek, v povezavi z osnutkom nove Resolucije o depozitu kinematografskih del v Evropski uniji (prispevek se pričakuje iz Nemčije, Bundesarchiv) in c) tematika o odpiranju gradiva v nekdanjih socialističnih režimih, kot opis vloge arhivske službe za uveljavljanje pravic oškodovancev v drugi svetovni vojni in v povojnih represivnih režimih (na tisoče vlog strank in državljanov v celotni vzhodni Evropi). Pri tem gre za veliko pomoč državljanom, za deklasifikacijo gradiva, ki je bilo pod zaporo, in za zelo pozitivno oceno arhivskih organizacij v družbi in tudi v državnih upravah; to je prispevek novih prihodnjih držav članic EU v poglavju knjige "dostop" (prispevek se pričakuje iz Poljske). Med pomembnimi tematikami, predstavljenimi v Črni knjigi, bo tudi dejavnost Forumu DLM, sklepi in pridobitve zadnjega Forumu v Barceloni 2002 (predvsem prihodnji standard MoReq¹⁹) ter njegovih rednih in spremljajočih dejavnosti – predvsem ustanovitev skupine "DLM Network EEIG" ("European Economic Interest Group").

Delo piscev posameznih poglavij bo temeljilo na vprašalnikih, ki jih je izpolnilo 25 držav, oziroma njihove osrednje državne arhivske službe (nacionalni arhivi), skupno 57 vprašanj pa je zajemalo vsa področja zgoraj opisanih poglavij knjige. Knjiga bo v uvodu imela temeljno besedilo, ki bo izražalo skupno željo po novih strategijah, ter prikaz tistih področij, kjer je pričakovan nagel nadaljnji razvoj. Uradni naslov nove izdaje Črne knjige še ni izbran, pričakuje pa se, da bo tudi naslov odražal usmerjenost v prihodnost.

nija, Nizozemska, Litva in Slovenija ter predstavnik Evropske komisije.

¹⁸ V posebni skupini za strategijo razvoja ("Drafting group") so države: Francija, Združeno kraljestvo, Nemčija, Portugalska, Irska, Češka, Litva ter predstavnik Evropske komisije.

¹⁹ Model Requirements for the Management of Electronic Records, INSAR, European Archives News, Supplement VI, 2002. Več o tem v prispevku N. Glažar, V. Drobňak in Ž. Bizjak: Digitalni arhivi in zahteve za njihovo upravljanje, v zborniku DOK_SIS 2003, Kranjska Gora 2003, str. 16-IV – 30-IV.

*Mednarodni simpozij "Razstavljanje arhivskega in knjižničnega gradiva ter likovnih del na papirju, standardi materialnega varovanja", Ljubljana, 5. in 6. junija 2003.
Udeleženci simpozija med odmorom v novem delu Narodne galerije.*